

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, 24 stycznia 2024 r.

ZPS.I.431.83.2023.MPR

**Rada Miejska w Zdieszowicach
Urząd Miejski w Zdieszowicach
ul. Bolesława Chrobrego 34
47-330 Zdieszowice**

Zawiadomienie

Na podstawie art. 128 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.)¹ zawiadamiam o wyniku kontroli Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zdieszowicach², przeprowadzonej w dniach od 10 do 30 listopada 2023 r., w zakresie: realizacja zadań gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz zgodności zatrudnienia pracowników Ośrodka z wymaganymi kwalifikacjami.

Kontrola wykazała uchybienia i nieprawidłowości w zakresie działalności Ośrodka, gdzie za osoby odpowiedzialne uznano jego pracowników oraz Kierownik Ośrodka, której przekazano zalecenia pokontrolne.

Kontrola ujawniła również nieprawidłowość dotyczącą kompetencji Rady Miejskiej w Zdieszowicach w zakresie:

- 1) sposobu uregulowania zasad ustalania wysokości odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym (treningowym lub wspomaganym w myśl aktualnie obowiązujących regulacji) oraz ośrodkach wsparcia udzielających schronienia osobom tego pozbawionym;
- 2) braku zawarcia w strategii rozwiązywania problemów społecznych wszystkich obligatoryjnych elementów.

W toku kontroli stwierdzono również, że w okresie objętym kontrolą w Gminie Zdieszowice nie zostały uregulowane zasady ustalania odpłatności za pobyt

¹ Zwana dalej: ustawą.

² Zwany dalej: Ośrodkiem.

w ośrodkach wsparcia innych niż schroniska dla osób bezdomnych i schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Ad 1) W toku kontroli stwierdzono, że szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych oraz ośrodkach wsparcia udzielających schronienia osobom tego pozbawionym zostały uregulowane na mocy uchwały nr XVI/138/2019 Rady Miejskiej w Zdzeszowicach z dnia 24 grudnia 2019 r., zmienionej uchwałą nr XVII/149/2020 Rady Miejskiej w Zdzeszowicach z dnia 29 stycznia 2020 r.

Odnosząc się do treści przedmiotowej uchwały należy wskazać, że dopuszcza ona pobieranie odpłatności od osób, które otrzymały wsparcie w postaci pobytu w mieszkaniu chronionym (treningowym lub wspomagany w myśl aktualnie obowiązujących regulacji), nawet w przypadku gdy dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy. Stanowi to zatem naruszenia art. 97 ust. 1 ustawy, który stawia cyt.: *Osoby nie ponoszą opłat, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego.* W związku z tym **zostało to uznane za nieprawidłowość.**

Ponadto, w treści kolumny drugiej – będącej częścią § 2 uchwały – tabeli określającej procentową wysokość odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych oraz ośrodkach wsparcia udzielających schronienia osobom tego pozbawionym zawarto – w wierszach od 3 do 5 – zapisy cyt.: *od 100% do 150%; od 150% do 200%; od 200% do 250%*. Powyższy sposób określenia przedziałów odpłatności uniemożliwia jednoznaczne określenie wysokości odpłatności dla osób samotnie gospodarujących i osób w rodzinie, których dochód wynosi 150% oraz 200% kwoty kryterium dochodowego. Przedmiotowa uchwała posiada walor aktu powszechnie obowiązującego w rozumieniu art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U z 2023 r., poz. 40 ze zm.). Z jego normatywnego charakteru wynika zatem konieczność formułowania zawartych w nim postanowień precyzyjnie i kompleksowo realizujących delegację ustawową (wynikającą z treści art. 97 ust. 5 ustawy). Wskazać należy również, że omawiana uchwała – będąc aktem prawa miejscowego – musi spełniać standardy prawodawcze ustalone wobec aktów prawa powszechnie obowiązującego. Do podstawowych standardów zalicza się – stanowiący zasadę konstytucyjną –

warunek określoności prawa, co cyt.: *oznacza nakaz jego precyzyjności, tj. stanu, w którym istnieje możliwość wywiedzenia z niego jednoznacznej normy prawnej (...) [oraz] nakaz formułowania prawa przejrzystego, tj. (...) zrozumiałego dla jednostki*³. Na konieczność stanowienia prawa cechującego się „poprawnością”, „precyzyjnością” i „jasnością” wielokrotnie wskazywał również Trybunał Konstytucyjny⁴. W związku z powyższym trzeba uznać, że przedmiotowa wada stanowi naruszenie art. 97 ust. 5 ustawy, **co zostało uznane za nieprawidłowość**.

Ad 2) Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Elementy strategii określone zostały w art. 16b ust. 2 ustawy.

W toku kontroli ustalono, że w badanym okresie obowiązywała Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zdieszowice na lata 2021-2030, przyjęta uchwałą nr XXX/242/2021 Rady Miejskiej w Zdieszowicach z dnia 27 stycznia 2021 r. Na podstawie analizy przedmiotowego dokumentu ustalono, że zawiera on diagnozę sytuacji społecznej, wskazuje ponadto cele strategiczne projektowanych zmian oraz kierunki niezbędnych działań. Strategia nie zawiera jednak wszystkich obligatoryjnych elementów określonych ustawie. Analizowany dokument:

- nie określa prognozy zmian w zakresie objętym strategią;
- sposobu jej realizacji;
- ram finansowych strategii;
- wskaźników realizacji działań.

W związku z tym należy wskazać, że Strategia nie zawiera wszystkich elementów określonych w art. 16b ust. 2 ustawy, co zostało uznane za nieprawidłowość.

³ T. Zalański, *Zasada prawidłowej legislacji w poglądach Trybunału Konstytucyjnego*, Warszawa 2008, s. 184-185.

⁴ Między innymi wyroki: z dnia 10 listopada 1998 r., K 39/97; z dnia 11 stycznia 2000 r., K 7/99; z dnia 13 lutego 2001 r., K19/99; z dnia 13 września 2005 r., K 38/04; z dnia 7 listopada 2006 r., SK 42/05).

Mając powyższe na uwadze, wskazane jest podjęcie działań leżących w kompetencji Rady, celem wyeliminowania przedmiotowych uchybień oraz nieprawidłowości.

Zgodnie z art. 128 ust. 6 ustawy Rada Miejska w Zdieszowicach jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o stwierdzonych nieprawidłowościach, powiadomić Wojewodę Opolskiego o podjętych czynnościach.

Z up. Wojewody Opolskiego

Mieczysław Wojtaszek

Dyrektor

Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej